Dosarul nr. 2r-3081/23
(2-23115241-02-25-30082023)
Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Eugenia Culinca

D E C I Z I E

05 octombrie 2023 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

În componenţa:
Preşedintele completului, judecător Nelea Budăi
Judecătorii: Iurie Cotruță și Ion Țurcan

examinând în ordine de recurs, recursul declarat de avocatul Maier Lucia în interesele Ludmilei Josan împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 15 august 2023, emisă la cererea de aplicare a măsurii de asigurare depusă de reprezentanta reclamantei, avocata Lucia Maier, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Ludmila Josan împotriva lui Igor Babenco privind încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t :

La 7 august 2023, avocata Lucia Maier, din numele și în interesele reclamantei Ludmila Josan a înaintat în Judecătoria Chișinău, sediul Centru cerere de chemare în judecată împotriva lui Igor Babenco privind încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Concomitent cu depunerea acțiunii, reprezentantul reclamantei a solicitat aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii, și anume, aplicarea sechestrului pe conturile bancare, pe bunurile mobile și imobile ale pârâtului, în limita valorii acțiunii. Aplicarea măsurilor de asigurare a fost justificată prin incapacitatea de plată a pârâtului/debitor de aşi executa în viitor o eventuală hotărâre judecătorească de încasare a sumelor solicitate, reieșind din caracterul patrimonial al litigiului dintre părți, dar și luând în considerare că cel din urmă de neenumerate ori a promis restituirea sumelor bănești acordate, însă până în prezent nu a restituit datoria acumulată, nici măcar parțial.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 15 august 2023, cererea de aplicare a măsurii de asigurare depusă de reprezentanta reclamantei, avocata Lucia Maier, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Ludmila Josan împotriva lui Igor Babenco privind încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată a fost respinsă, ca neîntemeiată.

La 17 august 2023, avocatul Maier Lucia în interesele Ludmilei Josan a

depus recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 15 august 2023, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de fond și emiterea unei decizii, prin care cererea de asigurare a acțiunii să fie admisă prin aplicarea sechestrului asupra bunurilor și mijloacelor bănești care aparțin cu drept de proprietate pârâtului, în limita valorii acțiunii.

În motivarea recursului, recurenta a indicat că cu încheierea respectivă nu este de-acord, o consideră neîntemeiată și urmează a fi casată din considerentele ce urmează. Instituţia asigurării acţiunii civile în procesul civil, reprezintă mecanismul ce constă dintr-un şir de măsuri (mijloace) procesuale menite să garanteze posibilitatea unei executări efective a unei hotărâri judecătoresti în cazul satisfacerii pretenţiilor reclamanţilor.

Aşadar, la caz, ţinând cont de faptul că măsura de asigurare a acţiunii are un caracter provizoriu, impunând anumite limite exerciţiului drepturilor pârâtului cu privire la sumele de bani din conturile bancare şi bunurile imobile şi mobile, fiind reglementată tocmai în scopul evitării producerii unor pagube iremediabile drepturilor reclamantei, pagube care pot fi provocate de tergiversarea procesului judiciar, eventualele acţiuni de înstrăinare a bunurilor imobile şi mobile de către pârât şi imposibilitatea punerii în executare a eventualului act judecătoresc de admitere a acţiunii, totodată ţinând cont şi de obiectul şi valoarea acţiunii, precum şi existenţa unei datorii acumulate în proporţii deosebit de mari, consideră întemeiat capătul de cerere cu privire la aplicarea măsurii de asigurare a acţiunii prin aplicarea sechestrului asupra sumelor de bani din conturile bancare şi asupra bunurilor imobile şi mobile ce aparţin pârâtului Babenco Igor, în limita valorii revendicărilor din acţiune.

În speţă, reieşind din caracterul patrimonial al litigiului dintre părţi, constată incapacitatea de plată a pârâtului/debitorului de a îşi executa în viitor o eventuală hotărâre judecătorească de încasare a sumelor solicitate, or ultimul de nenumărate ori a promis restituirea sumelor băneşti acordate, însă până în prezent nu a restituit datoria acumulată nici cel puţin parţial.

Astfel, având la bază faptul că, chiar în declaraţiile sale depuse în cadrul examinării plângerii recurentei, a menţionat că îi va întoarce, dar nu a menţionat un termen deja scadent, arată o rea-creadinţă şi o nedorinţă de a întoarce sumele de bani, ori din esenţa litigiului se subînţelege că ultimul nu deţine aceste sume de bani, iar neaplicarea măsurilor de asigurare va face posibilul de a înstrăina şi bunurile asupra cărora au fost aduse îmbunătăţiri din datoria acumulată.

La fel, a menționat că neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii ar putea crea dificultăţi, ba chiar ar face imposibilă, executarea unei eventuale hotărâri judecătoreşti de admitere a acţiunii.

De asemenea, în jurisprudenţa sa, Curtea a reţinut că măsurile provizorii, aplicate în fiecare caz separat, examinat de instanţa de judecată, ţin de substanţa

obiectului acţiunii. Instanţa urmează să dispună măsura provizorie, care menţine starea de fapt pe durata examinării cauzei, în circumstanţe în care în mod plauzibil se afirmă un risc al unei pagube ireparabile (HCC nr.31 din 1 octombrie 2013).

Circumstanţele menţionate *supra*, reprezintă în sine un risc iminent care să pună în pericol neexecutarea hotărârii, mai mult ca atât neaplicarea măsurilor de asigurare poate genera un prejudiciu reclamantului.

Or, în acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că, executarea hotărârii judecătoreşti este acoperită de protecţia art. 6 din Convenţie, statul fiind obligat de a întreprinde măsuri în vederea asigurării executării.

Prin urmare, constată temeiuri de fapt şi de drept care dovedesc pretenţiile invocate de admitere a cererii de asigurare a acţiunii, cu aplicarea sechestrului asupra sumelor de bani din conturile bancare şi asupra bunurilor imobile şi mobile ce aparţin pârâtului Babenco Igor în limita valorii revendicărilor din acţiune în mărime totală de 44293,09 Euro (patruzeci şi patru mii două sute nouăzeci şi trei Euro şi nouă eurocenţi).

La 30 august 2023, conform fișei de repartizare, cauza a fost distribuită pentru examinare în ordine de recurs judecătorului raportor Nelea Budăi.

Verificând legalitatea încheierii judecătoreşti contestate, pe baza dosarului şi a motivelor invocate în recurs, Colegiul civil consideră recursul ca fiind întemeiat şi care urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanţei şi soluţionarea problemei în fond prin emiterea unei noi încheieri cu privire la admiterea cererii de asigurare a acțiunii, prin aplicarea sechestrului asupra bunurilor şi mijloacelor băneşti ale intimatului Babenco Igor, în limita valorii acțiunii în mărime de 44293,09 euro.

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În acord cu prevederile art. 181 alin. (2) Cod de procedură civilă, dacă încheierea de asigurare a acțiunii a fost emisă fără știrea recurentului, termenul de depunere a recursului se calculează din ziua în care persoana interesată a aflat despre pronunțarea încheierii.

În acest sens, Colegiul civil reține că încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) a fost emisă la 15 august 2023, iar cererea de recurs împotriva acesteia a fost depusă în termen legal, la 17 august 2023.

În corespundere cu prevederile art. 3 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţele judecătoreşti aplică legile procedurale civile în vigoare la data judecării cauzei civile.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de

judecătorii.

În acord cu prevederile art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

În conformitate cu art. 427 lit. c) al Codului de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.

Colegiul civil reţine că la 7 august 2023, avocata Lucia Maier, din numele și în interesele reclamantei Ludmila Josan a înaintat în Judecătoria Chișinău, sediul Centru cerere de chemare în judecată împotriva lui Igor Babenco privind încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Concomitent, cu depunerea acțiunii, reprezentantul reclamantei a solicitat aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii, și anume, aplicarea sechestrului pe conturile bancare, pe bunurile mobile și imobile ale pârâtului, în limita valorii acțiunii.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 15 august 2023, cererea de aplicare a măsurii de asigurare depusă de reprezentanta reclamantei, avocata Lucia Maier, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Ludmila Josan împotriva lui Igor Babenco privind încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată a fost respinsă, ca neîntemeiată.

Exprimându-și dezacordul cu încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 15 august 2023, avocatul Maier Lucia în interesele Ludmilei Josan a contestat-o cu recurs, invocând argumentele expuse mai sus.

Instanța de recurs consideră argumentele recurentei întemeiate, iar încheierea contestată neîntemeiată şi pasibilă casării, din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art. 174 alin. (1) Cod de procedură civilă, la cererea participanților la proces, judecătorul sau instanţa dispune în aceeaşi zi aplicarea sau neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului până la etapa în care hotărârea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătoreşti.

Sub acest aspect, Colegiul civil notează că asigurarea acţiunii reprezintă totalitatea măsurilor care garantează executarea hotărârii judecătoreşti în cazul admiterii cerinţelor înaintate de către reclamant. Aceasta este una din garanţiile principale ale apărării drepturilor cetăţenilor şi persoanelor juridice.

În acord cu prevederile art. 175 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, în vederea asigurării acţiunii, judecătorul sau instanţa este în drept să pună sechestru

pe bunurile sau pe sumele de bani ale pârâtului, inclusiv pe cele care se află la alte persoane.

În corespundere cu prevederile art. 177 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, în cererea de asigurare a acţiunii se indică motivele şi circumstanţele pentru care se solicită asigurarea acţiunii. Cererea de asigurare a acţiunii se soluţionează de către judecătorul care examinează cauza în ziua depunerii, fără înştiinţarea pârâtului şi a celorlalţi participanţi la proces.

Reieșind din prevederile normelor de drept enunțate, se reține că asigurarea acțiunii poate fi acceptată doar în prezența condiției prevăzută de norma de drept indicată: că neaplicarea măsurii de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești, fiind prezente condițiile de rezonabilitate și temeinicie a pretențiilor reclamantului de aplicare a măsurilor de asigurare a acțiunii; probabilitatea cauzării prejudiciului semnificativ reclamantului în cazul neaplicării măsurii de asigurare a acțiunii și menținerea echilibrului între interesele reclamantului și ale pârâtului.

Așadar, ținând cont de faptul că măsura de asigurare a acțiunii are un caracter provizoriu, impunând anumite limite exercițiului drepturilor pârâtului asupra mijloacelor bănești din conturile bancare, bunurile mobile și imobile ce îi aparțin, fiind reglementată în scopul evitării producerii unor pagube iremediabile drepturilor reclamantului (care pot fi provocate de tergiversarea procesului judiciar, eventualele acțiuni de înstrăinare a bunurilor și proasta administrare a mijloacelor bănești și imposibilitatea punerii în executare a eventualului act judecătoresc de admitere a acțiunii) și având în vedere obiectul acțiunii și valoarea impunătoare a acțiunii în sumă de 44293,09 euro, instanța de recurs consideră neîntemeiată concluzia primei instanțe cu privire la necesitatea respingerii cererii de asigurare a acțiunii.

La caz, reieșind din caracterul patrimonial al litigiului dintre părți, la cererea de chemare în judecată fiind anexat contractele de credit, semnate între părțile în litigiu, precum și calculul datoriei conform contractelor de credit, și având în vedere că valoarea acțiunii este impunătoare, instanța de recurs consideră că neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar putea crea dificultăți în executarea unei eventuale hotărâri judecătorești de admitere a acțiunii.

În această ordine de idei, Colegiul civil reține că scopul măsurii de asigurare a acțiunii este pe deplin realizat prin aplicarea sechestrului asupra bunurilor și mijloacelor bănești din conturile bancare a intimatului Babenco Igor, în limita valorii acțiunii în mărime de 44293,09 euro.

Or, potrivit prevederilor art. 176 alin. (2) CPC, judecătorul sau instanţa de judecată, aplicînd ca măsură de asigurare sechestrarea bunurilor, urmează a ţine cont de valoarea revendicărilor din acţiune. Prin urmare, este important ca judecătorul sau instanţa de judecată să verifice dacă reclamantul a indicat corect

valoarea acţiunii în strictă conformitate cu prevederile art. 87 CPC.

Astfel, potrivit art. 87 alin. (1) lit. a) CPC, valoarea acţiunii se determină: a) din suma cerută – în acţiunile pentru plata unei sume.

Colegiul civil constată că instanţa de fond la respingerea cererii de aplicare a măsurii de asigurare a acţiunii, nu a analizat raţionalitatea şi temeinicia cerinţelor reclamatului privind aplicarea măsurilor de asigurare, faptul că neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii ar face imposibilă executarea unei eventuale hotărâri judecătoreşti, în ce măsură modalitatea de asigurare a acţiunii solicitate e în corelaţie cu obiectul acţiunii înaintate, iar ca urmare a pronunţat o soluţie greşită privind neaplicarea măsurii de asigurare a acţiunii.

Instanța de recurs consideră neîntemeiat argumentul instanței de fond cu privire la faptul că reclamanta/recurentă, la depunerea cererii de asigurare a acțiunii, nu a motivat suficient, nu a probat necesitatea aplicării măsurii de asigurare solicitate și nu a demonstrat prin probe faptul că în caz de neaplicare a acestei măsuri, va fi imposibilă executarea hotărârii judecătorești respective.

În aceste împrejurări, în vederea realizării scopului pentru care a fost instituită măsura de asigurare a acțiunii, în vederea evitării producerii unor pagube iremediabile drepturilor reclamantului, prin eventuale acțiuni de înstrăinare a bunurilor mobile și imobile pe care le deține pârâta-intimată, instanța de recurs consideră oportună, legală și întemeiată cerința de aplicare a măsurii de asigurare a acțiunii în partea aplicării sechestrului pe bunurile și mijloacelor bănești ale pârâtului-intimat în limita valorii acțiunii, iar încheierea de respingere a cererii de aplicare a măsurii asigurătorii drept neîntemeiată.

Instanța de recurs relevă că în cauza CtEDO nr. 18465/91 Air Canada vs. Regatul Unit (p. 32 şi 33), Curtea a reţinut că măsura sechestrului judiciar (în speţă - sechestrul asigurator) reprezintă o reglementare a folosinţei bunurilor, mai exact, un control privind utilizarea bunului, astfel că titularului îi este limitat atributul de folosinţă din componenţa dreptului de proprietate.

În altă ordine de idei, în cauza Prodan vs. Moldova (cererea nr. 49806/99), Curtea a stabilit că articolul 6§1 asigură oricărei persoane dreptul de a înainta orice pretenţie cu privire la drepturile şi obligaţiile sale cu caracter civil în faţa unei instanţe judecătoreşti sau tribunal; în acest fel, el cuprinde „dreptul la o instanţă, din care dreptul de acces, adică dreptul de a institui proceduri în faţa instanţelor judecătoreşti în litigii civile, constituie un aspect. Totuşi, acest drept ar fi iluzoriu dacă sistemul de drept al unui Stat Contractant ar permite ca o hotărâre judecătorească irevocabilă şi obligatorie să rămână neexecutată în detrimentul unei părţi. Ar fi de neconceput ca articolul 6 § 1 să descrie în detaliu garanţiile procedurale oferite părţilor aflate în litigiu - proceduri care sunt echitabile, publice şi prompte - fără a proteja executarea hotărârilor judecătoreşti.

Prin urmare, deoarece au fost constatate temeiuri de fapt şi de drept,

doveditoare a netemeiniciei încheierii judecătorești care duc la casarea acesteia, Colegiul civil consideră necesar de a admite recursul ca fiind întemeiat, de a casa încheierea primei instanțe şi de a soluționa prin decizie problema în fond prin pronunțarea unei noi încheieri de admitere a cererii depuse de avocatul Maier Lucia în interesele Ludmilei Josan cu privire la aplicarea măsurii de asigurare a acțiunii prin aplicarea sechestrului asupra mijloacelor bănești din conturile bancare și asupra bunurilor ce îi aparțin pârâtului-intimat, în limita valorii revendicărilor din acțiune.

În conformitate cu art. 174, 175 alin. (1) lit. a), 427 lit. c), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ,

d e c i d e :

Admite recursul declarat de avocatul Maier Lucia în interesele Ludmilei Josan.

Casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 15 august 2023, emisă la cererea de aplicare a măsurii de asigurare depusă de reprezentanta reclamantei, avocata Lucia Maier, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Ludmila Josan împotriva lui Igor Babenco privind încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, şi emite o nouă încheiere, prin care:

Admite cererea depusă de avocatul Maier Lucia în interesele Ludmilei Josan cu privire la asigurarea acțiunii.

Aplică sechestru asupra mijloacelor bănești din conturile bancare și asupra bunurilor ce aparțin cu drept de proprietate pârâtului Babenco Igor, IDNP *****, în limita valorii acțiunii, în mărime de 44293,09 (patruzeci și patru mii două sute nouăzeci și trei, 09) euro, conform cursului BNM la data executării.

Decizia rămâne irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Nelea Budăi

Judecătorii: Iurie Cotruță

Ion Țurcan